

بررسی تأثیر سودآوری شرکت بر افشای سرمایه فکری و ابعاد آن در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

سعید پاکدلان^{۱*}

علیرضا آذربرهمنان^۲

مهدی بازقندی^۳

ناصر زینبی^۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۱۲/۰۳

چکیده

امروزه در دنیا، افشای سرمایه فکری شرکت‌ها توجه زیادی را به خود جلب کرده است، زیرا حرکت اقتصاد در دنیا به سمت اقتصاد دانش محور می باشد. چنین شرایطی برای شرکت ها ارزش افزوده ایجاد می کند و موجب می شود که تمایل آنها به سمت دارایی های نامشهود کشیده شود و با افشای صحیح دارایی های نامشهود از جمله سرمایه فکری، ارزش واقعی شرکت ها مشخص می شود. در این پژوهش در قالب چهار فرضیه به بررسی رابطه سودآوری بر افشای سرمایه فکری انسانی، سرمایه فکری ساختاری، سرمایه فکری ارتباطی و در پایان بر افشای سرمایه فکری پرداخته می شود. مولفه های افشای سرمایه فکری شامل ۶۱ مولفه از قبیل ۲۲ مولفه افشای سرمایه انسانی، ۱۸ مولفه افشای سرمایه ساختاری و ۲۱ مولفه افشای سرمایه ارتباطی می باشد. در این پژوهش به روش تحلیل محتوا به گزارشهای هیئت مدیره شرکت ها مراجعه و اقدام به امتیازدهی بر مبنای صفر و یک به هر کدام از مولفه ها پرداخته شد. ابزارهای مورد استفاده جهت گردآوری داده‌ها نیز شامل مشاهده، آزمون‌های آماری، بانک‌های اطلاعاتی، نرم‌افزار ایویوز و نرم‌افزار اکسل می‌باشد. قلمرو مکانی پژوهش شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و قلمرو زمانی پژوهش مدت ۵ سال در بازه زمانی ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۷ برای تعداد ۷۸ شرکت خواهد بود. یافته های به دست آمده از این تحقیق به پذیرش و رابطه معناداری همه فرضیه ها به جزء فرضیه دوم (عدم رابطه معنادار سودآوری بر افشای سرمایه فکری ساختاری) منجر گردید.

واژه های کلیدی

افشای سرمایه فکری، افشای سرمایه انسانی، افشای سرمایه ساختاری، افشای سرمایه ارتباطی، سودآوری

۱. دانش آموخته دکتری دانشگاه مازندران و استادیار گروه حسابداری موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی شانديز، مشهد، ایران. (نویسنده مسئول: s.pakdelan@shandiz.ac.ir).

۲. دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه مازندران و عضو هیات علمی موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی شانديز، مشهد، ایران. (a.azarberahman@shandiz.ac.ir)

۳. کارشناس ارشد حسابداری موسسه آموزش عالی شانديز، مشهد، ایران. (bazghandi_mahdi@yahoo.com)

۴. کارشناس ارشد حسابداری موسسه آموزش عالی شانديز، مشهد، ایران.